

szolgáltatból zárható ki. Ha tehát a vállalat az alkalmazottnak oly beosztást ad, amely a vámkezeléssel nem kapcsolatos, úgy a vámigazgatóságnak sem érdeke, sem pedig joga nincs ahhoz, hogy az alkalmazott elbocsájtását kívánhassa. Egyébként is a vállalaton áll, mit tart előnyösebbnek a saját szempontjából: azt, hogy elve szítse a vámkezelési jogot, vagy pedig, hogy alkalmazottjának megadja a felmondási időre járó illetményeket. Teljesen méltánytalannak tartom, hogy a szállítmányozó és a vámhatóságok közötti harcnak az az alkalmazott igya meg a levét, akinek vétkes cselekményét munkaadója az ő újabb alkalmazásával megbocsátotta.

Dr. Vági József.

Az 1923. évi 39. t.-c.-bent megállapított mellékszolgáltató társaságok erejéig lehet-e biztosítéki jelzálogjogot bejegyezni? A közönséges és biztosítéki jelzálogjog alapelve a járulékoság követelést feltételez, ez utóbbi a jogviszonyhoz, az előbbieket egy meghatározott követeléshez tapadnak. A jogviszony és a követelés közötti különbségnél fogva a jelzálogjog megszerzésére, bejegyzésére és megszűnésére nézve a szabályok is eltérők.

A közönséges jelzálogjog alapításához a bekebelezési engedély és a követelés összegszerű megjelölése (Jt. 7. §.) szükséges. Ezen általános szabály (eltérő rendelkezés hiányában) a biztosítéki jelzálogjogokra is kiterjed. (63. §. 2. bek.)

A keretbiztosítéki jelzálogjog megalapításához a bejegyzési engedélyen kívül a követelés összegszerű megállapítása nélkül az összegszerinti keret és a jogviszony megjelölése szükséges. (68. §.)

A keretjelzálogjog a jogviszonyból származott egyik vagy másik követelés megszűntével nem szűnik meg, csupán a jogviszony megszűnte vonja maga után a keretjelzálogjog megszűntét, az előbbi jelzálogjogok (Jt. 47. § korlátai között) az okiratban meghatározott követelés megszűntével megszűnnek.

A jelzálogjoggal biztosított — akár létező, akár feltételes, akár jövőbeli — követelés lehet kamatozó, esetleg a követelés után más mellékszolgáltatás is járhat. A keretjelzáloggal biztosított jogviszony azonban nem lehet kamatozó, a jogviszony után a mellékszolgáltatás sem jár. A kamat vagy más mellékszolgáltatás biztosításáról a törvény csak azon jelzálogjogoknál rendelkezik, ahol a jelzálogjog követelés (nem jogviszony) biztosítására szolgál és kimondja az összegszerűségtől eltérően, hogy a mellékszolgáltatást csak százalékszerűen vagy a telekkönyvi rendt. 64. §-ában is megkivánt határozottsággal a bejegyzésben csak ki kell tüntetni, mert máskülömben a jelzálogtárgyból ki nem elégíthető.

A jelzálogjogok telekkönyvi bejegyzését a telekkönyvi rendt. módosító és kiegészítő 23000/1929. I. M. rend. szabályozza.

a közönséges jelzálogjog szabályai a 17. §-ban, a közönséges jelzálogjog szabályai a feltételes és jövőbeli követelésre a 18. §-ban vannak lefektetve, a biztosítéki jelzálogjogok szabályai a 19—21. §-bani, a keretbiztosítéki jelzálogjog külön szabályai a 22. §-ban vannak meghatározva.

A 22. §. azon oknál fogva, hogy a biztosított jogviszony után mellékszolgáltatás nincs, a törvényt kiegészítve a jogviszonyból származható követelés után esetleg káró kamatra, — más mellékszolgáltatásra nem — egy újabb keretbiztosítéki jelzálogjogot létesít, amikor megengedi, hogy összegszerűség vagy összegszerű keret nélkül kamatláb megjelöléssel is lehet keret jelzálogjogot bejegyezni. Evvel sem töri át azonban a telekkönyvi rts. 64. §-a szerinti határozottság elvét, mert a keretet is meghatározza, a Jt. 54. §. 2. bek. szerinti összeggel.

Az eddigiek szerint tehát háromféle képen lehet jelzálogot bejegyezni, még pedig a törvényben meghatározott összegszerűség és kerettel és a keretbiztosítéki jelzálogjognál a rendeletben megengedett kamatláb megjelöléssel.

Kérdés, hogy a keret jelzálogjogon kívüli más jelzálogjognál kamatlábbal lehet-e jelzálogjogot bejegyezni.

A követelést és nem a jogviszonyt biztosító jelzálogjognál a mellékszolgáltatást a bejegyzésben csak ki kell tüntetni, de nem külön jelzálogként bejegyezni, a keretnél azonban a kamatláb megjelölésével külön jelzálogjogot kell bejegyezni, azon oknál fogva, mert a keret jogviszonyt biztosít, a jogviszony pedig nem kamatozó. A jogviszonyból származó és nem egy meghatározott követelés utáni kamat biztosításáról tehát külön jelzálogjog alapításával kellett gondoskodni.

A kamatláb megjelöléssel való külön jelzálogjogot a rendelet csak a kivételes keret jelzálogjog szabályozásánál említi és ezt sehol semmiféle más jelzálogjogra ki nem terjeszti, ezért szerintem másféle jelzálogjognál kamatlábbal külön jelzálogjogot bejegyezni nem kell és nem lehet.

A másik kérdés, hogy az 1923. évi 39. t.-c.-re való hivatkozás vagy az a szokásos megjelölés, hogy a Nemzeti Bank (részv. társ.) bankkamatlábát 2—4%-kal meghaladó kamat telekkönyvi rt. 64. §-a vagy a Jt. 2. §-a szerint határozott-e és ilyen megjelölés a kamatozó követelés kitüntetésére elég-e, esetleg ilyen megjelöléssel lehet a jelzálogjogot bejegyezni?

Nézetem szerint csupán a törvényhelyre való hivatkozás vagy egy bank szokásos kamatát valamilyen %-kal meghaladó kamat megjelölés sohasem határozott, mert a terjedelmet az időközönként kiadott kormány rendeletek és az illető Bank szervei határozzák meg, a kártérítés vagy kamat terjedelme így bővíülhet vagy szűkülhet, a szigorú alaki telekkönyvi jog pedig azt nem engedi meg, hogy a bejegyzett teher ma 1, holnap 3, holnapután 2 egység legyen, ez a telek-

könyvi biztonsággal is ellenkezik.

Ha a törvényhelyre való hivatkozást határozottnak vetjük, kártérítés erejéig akkor sem jegyezhető be jelzálogjog, mert a kártérítés nem kamat és mert sehol sincs intézkedés arra, hogy ilyen esetben mi a kártérítés kerete, a kamatlábbal megjelölt keret jelzálogjog bejegyzésnél azoban a keret megvan.

Ha feltételezzük azonban, hogy az 1923. évi 39. t.-c.-re való hivatkozás telekkönyvi szempontból határozott, a kártérítés kamat vagy kamatszerű és ennek a kerete a Jt. 54. §. 2. bekezdésében említett kamatösszeg helyett a kártérítés háromévi összege, fölmerül az a kérdés, hogy teljesíthető-e az a szokásos kérelem a keretbiztosítéki jelzálogjog bejegyzésénél, hogy az 1923. évi 39. t.-c. 2. §-ban foglalt, a tőkének %-os részében kifejezett késedelmi kártérítés erejéig bejegyeztesék.

Nézetem szerint nem, mert a keret nem tőke, az csak egy jogviszonyból eredhető egy vagy több, de nem egy meghatározott követelés összegszerű kerete, ebbe a keretbe a 69. §. 2. bek. szerint esetleg a mellékszolgáltatást is be lehet helyezni illetve, abból a mellékszolgáltatást is ki lehet venni, a keretösszeg tehát nem tőke, ha pedig a tőke ismeretlen, akkor az ismeretlen tőke %-os részét megkevesébbé ismerjük. Az ilyen kérelem és az esetleges ilyen bejegyzés is határozatlan, ebből a határozatlan megjelölésből a keretet már csakugyan nem lehet megállapítani. A kártérítést tehát leghelyesebb az egyéb mellékszolgáltatások biztosítására szóló keretben biztosítani.

A fentiek alapján megállapítható, hogy csak kamatra nézve csak kamatláb megjelöléssel és csak a keretbiztosítéki jelzálogjognál kell vagy lehet külön jelzálogjogot bejegyezni, más mellékszolgáltatásra nézve és más megjelöléssel nem.

Ha pedig az előadottak a törvény szellemének megfelelően, akkor téves a 2168/1930. számú kuriai határozat, mert a keretnél a tőke %-os részében és csak törvényhelyre való hivatkozással rendel el zálogjogot bejegyezni kártérítés erejéig, annélkül, hogy a kártérítés keretét meghatározná, de téves azért is, mert a feltételes vagy jövőbeli, kamatozó vagy más mellékszolgáltatást maga után vonó követelés biztosítására szolgáló közönséges jelzálogjognak a rendelet 17 és 18 és Jt. 2. §-ban meghatározott szabályait alkalmazza a csupán jogviszonyt biztosító keretbiztosítéki jelzálogjognak a rendelet 22. §. és 68. §-ában meghatározott szabályai helyett.

Dr. Barsi Ferenc
kir. járásbíró

A perenkívüli költségek érvényesítése. A Kuria P. VI. 1761/930. számú ítélete világo sságot teremt abban a kérdésben, hogy mi az értelme annak a bírói gyakorlat-